

απόψεις

Τα στατιστικά στοιχεία για τους φορολογικούς ελέγχους του 2019 και ο χρόνος παραγραφής

Κατά τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η ΑΑΔΕ, εντός του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους το ΚΕΜΕΕΠ ολοκλήρωσε τη διενέργεια 210 φορολογικών ελέγχων και καταλόγισε φόρους και πρόστιμα συνολικού ύψους 106,37 εκ. ευρώ. Εισπράχθηκαν από αυτά 11,29 εκ. ευρώ, ενώ παράλληλα εισπράχθηκαν και 104,24 εκ. ευρώ από βεβαιωθέντα σε προηγούμενα έτη ποσά φόρων και προστίμων. Παράλληλα το ΚΕΦΟΜΕΠ ολοκλήρωσε τη διενέργεια 447 φορολογικών ελέγχων και καταλόγισε φόρους και πρόστιμα συνολικού ύψους 2,61 εκ. ευρώ, από τα οποία εισπράχθηκαν 50.000 ευρώ. Επιπρόσθετα εισπράχθηκαν 21,02 εκ. ευρώ από βεβαιωθέντα σε προηγούμενα έτη ποσά φόρων και προστίμων. Παράλληλα, εκτός του πρώτου εξαμήνου του 2019, το ΚΕΦΟΜΕΠ ολοκλήρωσε και άλλους 131 φορολογικούς ελέγχους υπό εισαγγελική παραγγελία με βεβαίωση μόλις 170.000 ευρώ σε φόρους και πρόστιμα. Τέλος η ΥΕΔΔΕ ολοκλήρωσε κατά το αυτό χρονικό διάστημα τη διενέργεια 181 ερευνών και καταλόγισε 217 φορολογικές παραβάσεις για διαφεύγοντα φορολογικά έσοδα ύψους 48,32 εκ. ευρώ. Η ΥΕΔΕ πραγματοποίησε 10.993 στοχευμένους μερικούς ελέγχους και εντόπισε 6.806 περιπτώσεις παραβάσεων με καταλογισθέντα πρόστιμα 3,12 εκ. ευρώ.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι τα δύο μεγαλύτερα ελεγκτικά κέντρα της χώρας (ΚΕΦΟΜΕΠ και ΚΕΜΕΕΠ) εντός μισού έτους έχουν δυναμική ικανή να ολοκληρώσει περίπου 600 φορολογικούς ελέγχους. Κατά συνέπεια και εντός ενός έτους η δυναμική αυτή θα εξαντληθεί στις περίπου 1.200 φορολογικές υποθέσεις. Το ερώτημα που γεννάται είναι αν αυτός ο αριθμός περιπτώσεων ελεγκτικών επαληθεύσεων είναι αρκετός, ώστε να περιοριστεί η φοροδιαφυγή και να διευρυνθεί η φορολογική βάση.

Ακολούθως, το επόμενο ερώτημα που γεννάται αφορά στη σχέση βεβαιωθέντων και εισπραχθέντων ποσών φόρων. Θα είχε ενδιαφέρον να παρακολουθούσαμε ανά περίπτωση τί πράγματι εισπράχθηκε από τα βεβαιωθέντα και σε βάθος ποιου χρό-

νου. Ακόμη θα ήταν ενδιαφέρον να παρακολουθήσουμε ανά περίπτωση την τυχόν επανεξέταση στη ΔΕΔ ή/και την τυχόν δικαστική διαδικασία καθώς και τα σε βάθος χρόνου αποτελέσματά τους.

Ελέγχοντας και ταξινομώντας στατιστικά τα στοιχεία αυτά είναι βέβαιο ότι θα καταλήγαμε σε ενδιαφέρουσες στατιστικού χαρακτήρα επισημάνσεις. Κυρίως, θα αποτυπώναμε με την χρήση στατιστικών μέσων τα τελικά αποτελέσματα φορολογικής συμμόρφωσης και την πρακτική αξία των φορολογικών ελέγχων. Αν μάλιστα συγκρίνουμε τα αποτελέσματα αυτά των στατιστικών μέσων με το κόστος διατήρησης και λειτουργίας του ελεγκτικού μηχανισμού θα μπορούσαμε να συνάγουμε ακόμη πιο ενδιαφέροντα συμπεράσματα.

Και όλα αυτά θα είχαν εξαιρετικό ενδιαφέρον, αφού θα λάμβαναν χώρα στο πλαίσιο που έχει δημιουργήσει η βαθειά νομολογιακή τομή στο θεσμό των παραγραφών. Ο χρονικός περιορισμός των οποίων έλαβε χώρα με σειρά σημαντικών δικαστηριακών αποφάσεων και αφαίρεσε από τις ελεγκτικές αρχές μέγιστο αριθμό υποθέσεων προς έλεγχο. Επιπρόσθετα, κατέστησε σαφές ότι οι φορολογικοί έλεγχοι θα πρέπει να ολοκληρώνονται κυρίως εντός πενταετίας, ενώ η πάγια τακτική των πολλαπλών χρονικών παρουσιάσεων δεν αποτελεί πλέον επιλογή της φορολογικής διοίκησης.

Έτσι, υπό τις νέες αυτές νομολογιακές οριοθετήσεις μένει να δούμε ποιά είναι η πραγματική δυναμική του ελεγκτικού μηχανισμού σε σχέση με τον συνολικό όγκο των φορολογικών δηλώσεων. Μένει ακόμη να δούμε αν τα υφιστάμενα κριτήρια επιλογής των υποθέσεων προς έλεγχο είναι προσαρμοσμένα με αποτελεσματικό τρόπο στα νέα αυτά στενά χρονικά δεδομένα. Μένει επιπρόσθετα να δούμε αν οι ελεγκτικές μέθοδοι είναι χρονικά και ποιοτικά κατάλληλες και αν η εφαρμογή τους εντός του στενού χρονικού περιθωρίου αποτελεσματική. Και τέλος μένει να παρατηρήσουμε τι ποσοστό από τα ... βεβαιωθέντα ποσά οριστικοποιείται με τις δικαστικές αποφάσεις και τι ποσό εντέλει εισπράττεται από το κράτος σε σχέση με το ελεγκτικό και δικαστηριακό κόστος.

Αν δεν μπορέσουμε να διαμορφώσουμε μία έστω στατιστική εικόνα για όλα τα ανωτέρω, υπό τις συνθήκες που διαμόρφωσε η νομολογία για τους χρόνους της παραγραφής, φοβούμαστε ότι δεν θα μπορούμε να μιλάμε με ασφάλεια για την αποτελεσματικότητα ή όχι των φορολογικών επαληθεύσεων.

Ασπασία Μάλλιου